

Περίληψη

Το CHED – η πλατφόρμα σκακιού για Κωφούς είναι ένα έργο συλλογικής εταιρικής σχέσης που συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το έργο στοχεύει στη μείωση της περιθωριοποίησης των Κωφών στο άθλημα του σκακιού. Θα αναπτύξει μια διαδραστική διαδικτυακή πλατφόρμα εκμάθησης σκακιού. Η Νοηματική Γλώσσα θα ενσωματωθεί για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της ενδυνάμωσης των ατόμων με προβλημάτων ακοής, μέσω του κόσμου του σκακιού.

Το CHED είναι ένα πανευρωπαϊκό έργο και ως εκ τούτου, συμμετέχουν φορείς από 8 Ευρωπαϊκές χώρες. Το έργο συντονίζεται από το Institutul Postliceal «Phoenix», με έδρα τη Ρουμανία, και υποστηρίζεται από το Clubul Sportival Surzilor «Tacerea» Cluj (επίσης με έδρα τη Ρουμανία), μαζί με την Antik Art LLC - IT Solutions, το Κέντρο Επικοινωνίας & Τεχνολογίας (KET) , Landward Research Teoranta, CEIPES, RES-GEST και Sinop Spastic Children Association. Οι φορείς αυτοί εκπροσωπούν τις χώρες της Αρμενίας, της Ελλάδας, της Ιρλανδίας, της Ιταλίας, της Πολωνίας και της Τουρκίας αντίστοιχα.

Στο πλαίσιο αυτού του έργου, δημιουργήθηκε μια διαδικτυακή έρευνα για την καλύτερη κατανόηση των εμπειριών και των αναγκών της κοινότητας των κωφών. Καταγράφηκαν 156 απαντήσεις, από 8 ευρωπαϊκές χώρες. Οι συμμετέχοντες ήταν κωφά άτομα (53,8%), άτομα με προβλήματα ακοής (29,5%) και ακούοντες (16,7%). Οι περισσότεροι συμμετέχοντες ήταν μέλη της κοινότητας κωφών, ή άτομα που ασχολούνται ενεργά με το σκάκι ή με άλλες αθλητικές δραστηριότητες.

Ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να δηλώσουν εάν πιστεύουν ότι υπάρχουν εμπόδια που περιορίζουν τις ευκαιρίες των ατόμων με προβλήματα ακοής, στο να έχουν πρόσβαση ή να συμμετέχουν σε αθλήματα. Ένα παρόμοιο ερώτημα σχετικά με την πρόσβαση σε δραστηριότητες σκακιού τέθηκε επίσης. Το 72,3% και το 58,0% των συμμετεχόντων εξέφρασαν την πεποίθησή τους για την ύπαρξη τέτοιων εμποδίων στις αθλητικές και σκακιστικές δραστηριότητες αντίστοιχα.

Περαιτέρω έρευνα έγινε σχετικά με τη φύση των προαναφερθέντων περιορισμών. Πολλά εμπόδια εντοπίστηκαν λόγω μειωμένων και προκαθορισμένων επιλογών. Όσον αφορά τους περιοριστικούς παράγοντες για τη συμμετοχή των Κωφών σε αθλητικές δραστηριότητες, η έλλειψη ευκαιριών για μάθηση, έλαβε το μεγαλύτερο ποσοστό. Επιπλέον, η ανεπαρκής διαθεσιμότητα εξοπλισμού και εγκαταστάσεων ψηφίστηκε, ως το τρίτο πιο περιοριστικό στοιχείο, από κάθε συμμετέχουσα χώρα. Είναι ενδιαφέρον, ότι οι ανεπαρκείς ευκαιρίες ήταν επίσης, το πιο σημαντικό εμπόδιο στις δραστηριότητες σκακιού για κωφούς.

Στα βασικά συμπεράσματα της έρευνας περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Τα τρία πιο αναγνωρισμένα εμπόδια στον αθλητισμό για τους Κωφούς ήταν: πρόσβαση σε εξοπλισμό και εγκαταστάσεις (25,4%), χρήματα (23,7%) και ευκαιρίες μάθησης (23,3%).

- Η καλύτερη υποστήριξη προσβασιμότητας (25,0%), περισσότερη χρηματοδότηση (18,8%) και περισσότερη κατάρτιση (18,1%) ήταν οι τρεις πιο κατάλληλες δράσεις για να ξεπεραστούν τα εμπόδια στον αθλητισμό για τους Κωφούς.
- Τα τρία πιο αναγνωρισμένα εμπόδια στις δραστηριότητες σκακιού για τους Κωφούς ήταν: ευκαιρίες για μάθηση σκακιού (36,6%), χρήματα (20,4%) και πρόσβαση σε οργανωμένα πρωταθλήματα σκακιού (20,4%).
- Οι τρεις πιο κοινές λύσεις για την υπέρβαση αυτών των εμποδίων στις δραστηριότητες σκακιού ήταν: περισσότερη κατάρτιση (18,6%), δημιουργία περισσότερων οργανώσεων σκακιού (16,0%) και καλύτερη υποστήριξη προσβασιμότητας (14,7%).
- Το 32,8% των συμμετεχόντων είχε προηγουμένως πραγματοποιήσει διαδικτυακή εκπαίδευση.
- Το 45,5% των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι αυτή η εκπαίδευση είχε διερμηνεία στή νοηματική γλώσσα, ενώ το 32,7% ανέφερε ότι δεν είχε διερμηνεία στή νοηματική γλώσσα.
- Το 31,4% των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι η διαδικτυακή εκπαίδευσή τους ήταν αρκετά ξεκάθαρη για να καταλάβει, ακόμη και αν δεν παρέχεται νοηματική γλώσσα.
- Το 32,7% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η παρεχόμενη νοηματική γλώσσα, ήταν είτε ασαφής, είτε ήταν σε άλλη διαφορετική γλώσσα.
- 6,8% των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι η εκπαίδευσή τους είχε τη σωστή διάρκεια, ενώ το 6,1% την αναγνώρισε ως πολύ μεγάλη και ένα επιπλέον 6,1% ως πολύ σύντομη.

Οι συντονιστικοί και συνεργαζόμενοι φορείς του έργου, εκτόνησαν ο καθένας ,μια εθνική έκθεση. Αυτές οι εκθέσεις, συνοψίζουν την ιστορία των γλωσσών των κωφών της χώρας τους , καθώς και την προσβασιμότητα, τους νόμους και κανονισμούς για τον αθλητισμό των κωφών , στη κάθε χώρα. Μια επιπλέον ευρωπαϊκή έκθεση εκπονήθηκε από την Landward Research Teoranta. Η συλλογή αυτών των έργων παρέχει μια ολοκληρωμένη, περιληπτική ,απεικόνιση της ιστορίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας των Κωφών.

Σε όλη την ανθρώπινη ιστορία, αυτοί που διαφέρουν από την «κανονικότητα» έχουν υποστεί περιθωριοποίηση. Η κοινότητα κωφών δεν αποτελεί εξαίρεση σε αυτό. Η πρώτη δημόσια προσπάθεια παροχής εκπαίδευσης για Κωφούς στην Ευρώπη ήταν το 1500 στην Ισπανία. Ως επί το πλείστον, η ίδρυση εξειδικευμένων σχολείων για κωφούς δεν συνέβη μέχρι πριν το 1800. Ορισμένες χώρες, όπως η Ελλάδα, η Τουρκία και η Αρμενία ξεκίνησαν την ίδρυσή τους στα τέλη του 1800 ή αρχές του 1900.

Παρά την έλλειψη επενδύσεων στην εκπαίδευση για τους Κωφούς, ένα μεγάλο εμπόδιο στην απόκτηση ισότητας από τους Κωφούς, συνέβη στο Μιλάνο το 1880. Εκεί πραγματοποιήθηκε το Δεύτερο Διεθνές Συνέδριο για την Εκπαίδευση των Κωφών. 163 εκπαιδευτικοί κωφών συγκεντρώθηκαν σε αυτό το συνέδριο, όπου επιβεβαιώθηκε η «αδιαμφισβήτητη υπεροχή της άρθρωσης (προφορισμός) έναντι της Νοηματικής Γλώσσας». Κατά συνέπεια, απαγορεύτηκε η χρήση των νοηματικών γλωσσών στην εκπαίδευση των Κωφών μαθητών, που γεννήθηκαν στην εποχή του προφορισμού.

Είναι προφανές, ότι σε όλη την ιστορία , η πρόσβαση στην εκπαίδευση αλλά και στην επικοινωνία, ήταν περιορισμένη για τους Κωφούς. Έρευνα που πραγματοποιήθηκε μέσω του CHED είχε ως στόχο να εκτιμήσει εάν εξακολουθούν να υπάρχουν κοινωνικά εμπόδια που εμποδίζουν την πρόσβαση της κοινότητας των Κωφών, σε αθλητικές δραστηριότητες.

Από την επανεμφάνιση της νοηματικής γλώσσας, περίπου 80 χρόνια μετά τη Διάσκεψη του Μιλάνου, έχουν γίνει θετικά βήματα, σε θέματα ισότητας για τα κωφά και βαρήκοα άτομα. Ωστόσο, απαιτείται περαιτέρω επένδυση και μελέτη στον τομέα των αθλημάτων για τους κωφούς. Η έρευνα CHED επιτρέπει την αξιολόγηση των αναγκών των Ευρωπαϊκών Κωφών Κοινοτήτων, αυξάνοντας σημαντικούς τομείς δράσης,σε κάθε κράτος χωριστά. Τα βασικά σημεία που τέθηκαν περιλαμβάνουν: ανάθεση κατάλληλης χρηματοδότησης και τη σημασία της οργανωτικής υποδομής. Τονίζεται ότι σε ορισμένες χώρες της ΕΕ, όπως η Ρουμανία, δεν υπάρχει εθνική αθλητική ένωση κωφών. Η έμφαση σε τέτοια στοιχεία προσφέρει ευκαιρίες για προβληματισμό για τα ισχύοντα συστήματα και τη νομοθεσία. Με τη σειρά του, αυτό επιτρέπει την ανάπτυξη και άλλων πλατφορμών, όπως το CHED, οι οποίες μπορούν να συμβάλουν στην ισότιμη ένταξη των κωφών και των ατόμων με προβλήματα ακοής στο χώρο του αθλητισμού ,αλλά και στη κοινωνική ζωή.